

26 דצמבר 2017
ח' טבת תשע"ח

לכבוד
ד"ר צור גלין
ראש אגף איכות אויר ושינוי אקלים
המשרד להגנת הסביבה
ירושלים

הנדון: הערות התאחדות התעשייתיים לנוהל בדיקת מזהמי אוויר בארובה דצמבר 2017

- סימוכין: תשובתכם מה-13.11.17 (תגובה להערות התאחדות התעשייתיים לנוהל בדיקת מזהמי אוויר בארובה (מהדורה 3))

שלום רב,

כמענה לתשובתכם ולאור מצוקות גדולות שעולות מהשטח מתחילת יישום נוהל זה, להלן הערותינו לנוהל ונספחיו.

הערות עקרוניות:

1. תקינות ארובות: **לא ניתן לחייב מפעלים באופן גורף ליישום מיידי של דרישה למרפסות תקניות לפי נוהל זה.** בין אם מדובר במרפסות דיגום ארעיות, ובין אם מדובר בתיקון ליקויים במרפסת קיימת. אנו ערים לצורכי המשרד להתבסס על דיגומים שהגיעו ממרפסות תקניות, אולם יש להבחין בין ליקויים שאינם משפיעים באופן משמעותי על תוצאות הבדיקה לכאלו שכן, וכן יש להשוות זאת לעלויות תיקון הליקויים באשר הם. לדוגמא, כאשר אורך משטח הדיגום לא תקין, אולם ניתן במהלך הדיגום להחליף PROB, ואין הדבר משפיע על אמינות תוצאות הדיגום, אין לדרוש בשל כך תיקון המרפסת בעלויות של עשרות אלפי ש. נבהיר, כי על אף האמור בסעיף 4.2 ו', כי יש באפשרות הרכז לאשר תוכנית עבודה לתיקון הליקויים, אפשרות זו אינה מספקת. יש מקרים כי כלל לא סביר להשית על המפעל דרישה לתיקון הליקויים, באם אין הם פוגעים משמעותית בתוצאות הדיגום, כאמור. אנו רואים חשיבות רבה לקביעת אמות מידה ברורות להחלטת הרכז למתן הקלות, כולל מתן אישור למרפסת ארעית, וזאת על מנת למנוע החלטות שרירותיות של הרכז וכן לתת רמת וודאות מספקת לתעשייה. על אמות מידה אלו להיקבע ולהתפרסם בדחופות.
2. הגדרת ארובה: כפי שביקשנו בעבר, ועל כך לא עניתם לנו, יש להוסיף לנוהל זה, או בהנחיה רוחבית אחרת, הגדרה ברורה למהי ארובה הנדרשת בדיגום.
3. בטיחות המרפסת: כל היבטי בטיחות העבודה על המרפסת מוסדרים על יד משרד העבודה באמצעות פקודת הבטיחות בעבודה ובפרט תקנות עבודה בגובה. מעבר לכך שמדובר בכפל רגולטורי, הרי שכל התערבות מצד גורמים שאינם מומחים לנושא גורמת לבלבול בקרב המפעלים והמעבדות וחמור מכך, להטלת אחריות שאינה במקומה על מי שאינו אחראי לנושא. על כן, **יש להוריד את דרישות הבטיחות מנוהל זה.**

הערות פרטניות:

1. רשימת אמצעי בטיחות נדרשים – כאמור בהערות העקרוניות אנו דורשים הורדת כל נושא הבטיחות מנוהל זה. בוודאי ובוודאי רשימת הציוד, אותה יש להסיר כליל. בהיבט המשפטי, בלתי אפשרי שמפעל יספק ציוד בטיחות לקבלן חיצוני. ובטח שאין אנו מתיימרים להציע את רשימת הציוד שעל המעבדה הדוגמת, המומחית לנושא, צריכה להביא עמה. גם נושא הציוד מוסדר על ידי תקנות עבודה בגובה.
2. סקר סיכונים ואישור בטיחות – כנ"ל.
3. אחריות המפעל על נכונות הנתונים – אנו חוזרים על טענתנו כי אין המפעל יכול לאשר נכונות נתונים שנדגמו ע"י גורם חיצוני. האנליזה והדיגום נעשו בידי דוגמים ומעבדות שהוסמכו לפי דין, על פי שיטות שקבע המשרד להגנת הסביבה עצמו. תוצאות האנליזה הן תוצר של תהליכים רבים שאינם בשליטת החברה. אין החברה או מי מעובדיה יכולים להצהיר מידיעה אישית כי התהליך, הכולל דגימה, העברתה למעבדה ואנליזה, בוצעו כראוי. אופן ביצוע האנליזה ומהימנות השיטה לפיה בוצעה הם עניין של מומחיות מקצועיות שלא ניתן להצהיר עליו. משכך, אין בדיעת המפעל האם תוצאות אלו נכונות או לאו ברמת ודאות הנדרשת לתצהיר.
4. בנוסף, בנוגע לסעיף התקשוריות עם ספקים וספקי משנה (סעיף 5.1 ז'), אין זה סביר להטיל על בעל מקור הפליטה בדיקה חוזי התקשורת עסקיים בין ספקי משנה.
אנו דורשים כי אחריות בעל מקור הפליטה תסתכם במחויבותו לבצע את הדיגום באמצעות מעבדת דיגום מוסמכת ע"י הרשות להסמכת מעבדות ומאושרת ע"י המשרד להגנת הסביבה, וכן כי ספקי המשנה, במקרה ומדובר במעבדה, מאושרים ומוסמכים ע"י הרשות להסמכת מעבדות.
5. הגשת דוח בדיקה לאחר 30 יום - הבהרנו את הבעייתיות שבעת גילוי תוצאה חריגה הדורשת העמקה. לטעמנו לא התקבל בתשובת המשרד כל טעון ענייני בדבר נחיצות קבלת התוצאה בתוך 30 יום. כמו כן, לא קבלנו מענה להצעתנו להפריד בין מזהמים פשוטים למורכבים.
6. הערה טכנית לחישוב אורך משטח הדיגום – בנספח ג', סעיף 2.3 יש לתקן את הנוסחה שכן אורך משטח הדיגום נדרש מדופן הארובה. כל השטח מתחת לפלאנג' הינו שטח מת חסר משמעות לדיגום לכן יש לשנות ולכתוב כי אורך המשטח יחל מפתח הדיגום בפלאנג' (להזכירכם אורך זה נכלל כפרמטר בחישוב אורך המשטח).
7. שיטות מדידה ל-TOC באזור סיכון נפיץ / דליק: יש לאשר ולהוסיף בנוהל בשיטות המדידה המאושרות את האפשרויות הבאות:
א. אפשרות א': הציוד דיגום יוצב באזור בו לא קיים סיכון ובין הארובה לפרוב המחומם של המכשיר יעשה שימוש בצינורית. האורך המקסימלי של הצינורית ייקבע על ידי המשרד וכמובן נדרש אישור של המשרד לביצוע הבדיקה באופן זה.
ב. אפשרות ב': במקרים אלו תבוצע בדיקה של VOC בשיטת דיגום EPA18.

נודה לקבלת מסמך הבהרות לנוהל בהקדם.

בברכה,

אסנת אביטל

ראש תחום איכות הסביבה

התאחדות התעשייתיים

העתקים :

- שולי נזר סמנכ"לית בכירה לתעשיות ורישוי עסקים, המשרד להגנת הסביבה
- גיא לסט ראש תחום זיהום אויר מתעשייה המשרד להגנת הסביבה
- ד"ר יעל בן חיים רע"ן איכות אויר מתעשייה המשרד להגנת הסביבה
- ניר קנטור מנהל איגוד הכימיה, פרמצבטיקה ואיכות הסביבה, התאחדות התעשייתיים